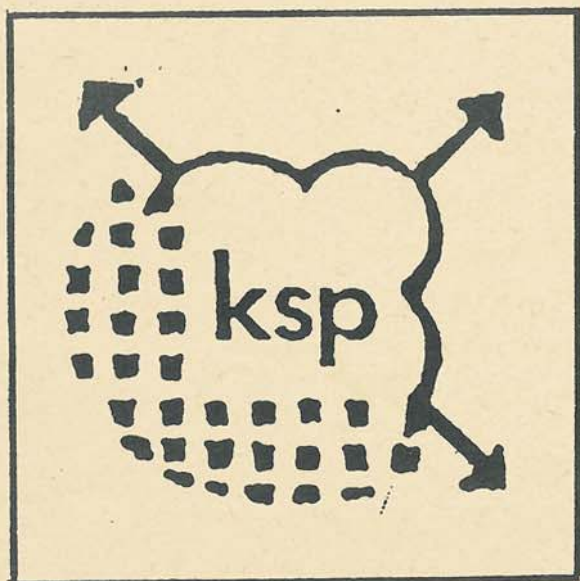
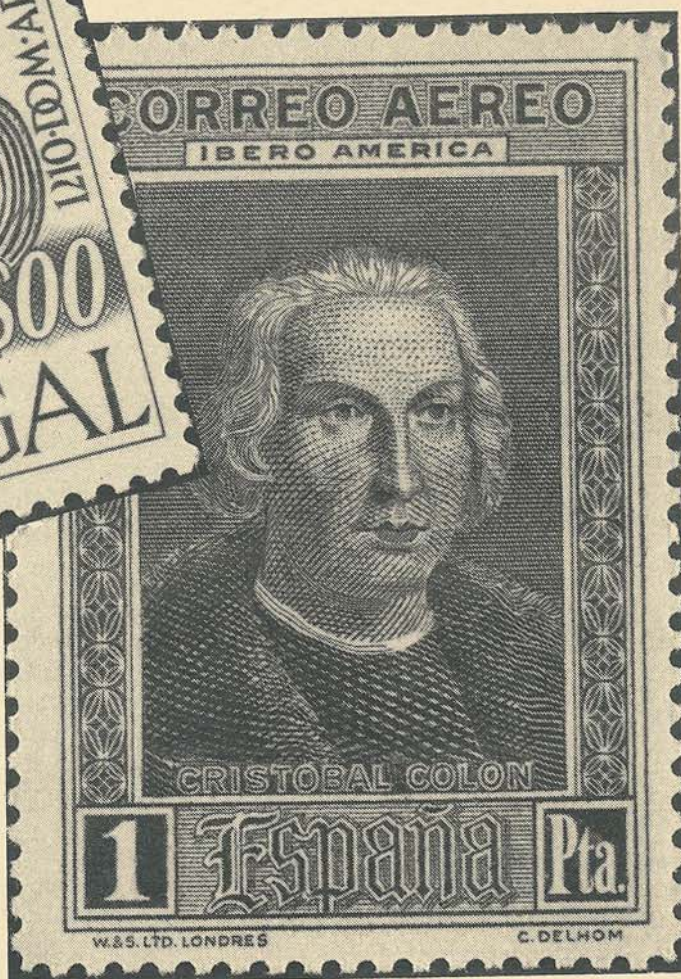

IBERIA

kontaktgroep
spanje ~ portugal

Na de vergadering zal de heer F. van Beekum een (algemene) dia-lezing houden over Portugal van 1853 tot 1919.

Koffie en belegde broodjes zijn aldaar - tegen betaling - aanwezig.

De zaal in Utrecht is te bereiken:

- Per auto: met de auto vanaf richting Arnhem op snelweg na Bunnik afslag "Utrecht-Nieuwegein-Hilversum-Breda". Afrit "Utrecht/Jaarbeurs". Beneden meteen rechts (Europalaan) en meteen weer linksaf "Hollantlaan". Daarna tweede straat - na pleintje - rechtsaf(Zeelantlaan);
- Vanaf richting Den Haag bij verkeersplein "Oudenrijn" richting Arnhem/Utrecht aanhouden. Kort daarna richting/afslag Houten/Utrecht en na de brug over het Amsterdam-Rijnkanaal de afslag "Utrecht/Jaarbeurs"(afrit 17). Onderaan afrit linksaf de Europalaan op. Onder viaduct door links "Hollantlaan". Daarna tweede straat - na pleintje - rechtsaf(Zeelantlaan)
- Per openbaar vervoer: Met de trein vanaf Utrecht CS. Sneltram Nieuwegein, halte "Kanaleneiland-Zuid" of vanaf CS met bus 7 tot eindpunt.

Veiling

Ook tijdens deze ledenvergadering vindt de gebruikelijke veiling plaats (zie bijgevoegde kavellijst).

Schriftelijk bieden: de leden die niet in de gelegenheid zijn de bijeenkomst bij te wonen, hebben de mogelijkheid om schriftelijk te bieden. De biedbriefjes dienen uiterlijk een dag voor de veiling (bijeenkomst) aanwezig te zijn bij de veilingadministratie.

De 2e schriftelijke veiling van IBERIA is een groot succes geworden, mede waarschijnlijk doordat er een groot aantal kavels werden gepresenteerd met daarin veel bijzonder goed materiaal.

De 3e schriftelijke veiling hebben we gepland rond de maand mei 1996.

De volgende bijeenkomsten worden in 1996 gehouden op:

zaterdag 17 februari 1996 in Utrecht;

zaterdag 21 september 1996 in Utrecht;

zaterdag 23 november 1996 in Utrecht.

Noteert u deze data alvast in uw agenda!

Filatelistische agenda

Op vrijdag 26, zaterdag 27 en zondag 28 januari 1996 wordt de Filatelie-Beurs 96 gehouden. Voortaan in een nieuwe lokatie, namelijk in de PANDAHALLEN te Nieuw Loosdrecht. Het is het 8ste evenement in deze reeks.

In 1995 bezochten ongeveer vierduizend belangstellende deze beurs, een bewijs voor haar groeiende populariteit. Net zoals de afgelopen jaren staat de beurs in het teken van de gespecialiseerde filatelie. Er worden door meer dan vijftientig gespecialiseerde verenigingen stands ingericht, uiteraard ook door onze vereniging (Wie achter de stand wil staan, graag zelfs, aanmelden via het secretariaat. De postzegelhandel is - zoals altijd - goed vertegenwoordigd. Ruim 50 stands staan de handel ter beschikking. Ook de postzegelbladen presenteren zich, zoals het Vlaamse blad 'De Postzegel', 'Mijn Stokpaardje', 'Postzegelrevue' en het 'Nederlandsch Maandblad voor Philatelie'.

Op zaterdag en zondag worden een achttal dia-lezingen gehouden. De toegang tot de beurs is GRATIS.

Ook het parkeren in de omtrek is kosteloos. Dat geldt ook voor de traditionele pendeldienst tussen het NS-station Hilversum (achterzijde station, Oosterspoorplein) en de Pandahallen en vice versa.

Vraag en aanbod

Nogmaals wijzen wij u op deze rubriek. Al onze leden kunnen gratis van deze rubriek gebruik maken!

Wie kan mij helpen aan **vervalsingen van Portugal en gebieden**, aan Núcleo nummers (gebruikt) 4, nummer 19 plaat III (met 'dichte 5' en brede randen) en nummer 123. Gaarne een berichtje aan of telefonisch: F. van Beekum, Annastraat 20, 6862 CH Oosterbeek. Tel.(tevens fax) 026 - 3342728.

Wie kan mij helpen aan: **EO-filatelistische brieven Spanje en oude brieven Spanje met zegels** van voor 1900. Ook partijtjes.

Gaarne bericht of telefoon tje aan: C.L. Minderaa, Ernst Casimirlaan 23, 3708 CG Zeist. Telefoon: 030 - 6921458.

Hebt u iets te vragen of aan te bieden? Deze rubriek is er voor!

Vraagbaak

In deze rubriek wordt de hulp ingeroepen van onze leden over zaken die (nog) niet in de catalogi staan of eerder zijn gepubliceerd. Wie weet waarvoor de Cereszegel van Madeira met de waarde 3\$36 (Núcleo 59) is gebruikt. Gaarne uw reactie via het secretariaat.

De literatuurlijst

Op de bijeenkomst van 23 september jl werd naar de stand van zaken gevraagd inzake de literatuurlijst. Ons lid Louis Zandbergen kon ons meedelen dat hij inmiddels een aardige hoeveelheid titels bij elkaar heeft vergaard. Aangezien een literatuurlijst nooit compleet kan zijn - daar verschijnen nog regelmatig nieuwe filatelistische boekwerken - doen wij nogmaals een beroep op u. Diegene die nog geen literatuurlijst hebben gemaakt en/of hebben ingezonden, verzoeken wij een literatuuroverzicht ingevuld aan de heer L. Zandbergen te zenden. Zijn adres luidt: Reigerstraat 40, 7731 ZS Ommen (tel. 0529 - 456358). Mogen wij rekenen op uw medewerking?

U kunt hiervoor de blanco lijst gebruiken die wij bij de veilingkavels insluiten

CTT CORREIOS DE PORTUGAL

Nova facilidade / New facility / Nouvelle facilité / Neue Zahlungserleichterungen

- Coleccione selos portugueses utilizando agora para os seus pagamentos o seu cartão de crédito Visa ou Mastercard em escudos portugueses
- Collect portuguese stamps and use now your credit card Visa or Mastercard for your payments in PTE
- Collectionne des timbres portugais en utilisant votre carte de crédit Visa ou Mastercard pour paiements en PTE
- Sammeln Sie portugiesische Marken und zahlen Sie in Landeswährung (PTE) mit Visa oder Mastercard Kreditkarte.

Indicando sempre / always stating / en indiquant toujours / Immer angeben

- Nome / Name / Prénom / Name
- Cartão Crédito Nº / Credit Card Nr. / Carte de Crédit Nº / Kreditkarte nr.
- Validade / Expiry date / Validité / Gültigkeit
- Assinatura / Signature / Signature / Unterschrift
- Valor a debitar / Amount to debit / Montant à débiter / zu belastender Betrag

Direcção de Filatelia
Av. Casal Ribeiro, 28 4º
1000 LISBOA
PORTUGAL

De Spaanse expeditionele legers in Mexico (in 1829, resp. 1862)

door: Hans Vinkenburg

In het onderstaande artikel zal ik u meer vertellen over de verschillende interventies door de legers van Spanje resp. Frankrijk, Engeland en Spanje in Mexico, welke plaatsvonden in 1829 resp. 1862. Ik ga daarbij in op zowel de Spaanse als de Mexicaanse politieke achtergrond, als de uit deze gebeurtenis voortvloeiende filatelische aspecten. Voordat ik dit kan doen, dien ik u voor te stellen aan de Spaanse generaal Don Juan Prim y Prats, naar wie de interventie van 1862 vernoemd is.

Biografie van Juan Prim y Prats

Juan Prim y Prats werd geboren op 6 december 1814 te Reus, Spanje, als zoon van een notaris tevens militair in het Spaanse Nationalistische leger. Van jongs af aan marcheerde hij mee met de bataljons van zijn vader, totdat hij zelf in dienst trad.

In het begin van de vorige eeuw was de politieke situatie in Spanje zeer onrustig en valt de situatie het best te karakteriseren als een voordurende staat van oproer, anarchie en instabiliteit. Vanaf 1833 werd het land geleid door koningin Isabel II van Bourbon als opvolgster van Ferdinand VII.

Prim gaf al vroeg blijk van een grote mate van strategisch inzicht en ontwikkelde zich als een ware held op het slagveld door persoonlijk de aanvallen te leiden tegen de opstandige republikeinen, liberalen en Carlisten, zowel te paard als te voet, soms met de vlag in de hand maar meestal met een bajonet.

In de periode 1834/37 leverde hij veldslagen bij Tarragona, Barcelona, Gerona, op de Balearen, wederom bij Gerona en in Lerida. Al in december 1835 werd hij onderscheiden met "La Cruz de Isabel la Catolica" wegens betoonde moed en ontving in 1837 "La Cruz de San Fernando de Primera Clase" na het winnen van een belangrijke veldslag tegen de Carlisten. In 6 jaar tijd vocht en won hij 35 veldslagen tegen de opstandelingen/Carlisten en klom hij in rang snel op tot kolonel in het Nationalistische leger. Hij stond bekend als een heroisch krijgsman die onverschrokken de tegenstanders tegemoet trad ook als die qua mankracht ver in de meerderheid waren. Alhoewel hij meer-

malen gewond raakte, kwam hij steeds als de grote held uit het strijdtoneel tevoorschijn.

In juli 1841 werd hij benoemd in de Cortes te Madrid als afgevaardigde van Tarragona en in 1843 tevens tot voorzitter van de Regeringsraad van Tarragona. Hij bleef echter ook militair en was aanvoerder betrokken bij de gevechten tegen Espartero rond de steden Reus, Madrid en Barcelona van 1843. Na het neerslaan van deze opstanden werd hij door koningin Isabel II benoemd tot "Graaf van Reus". Nadat politieke tegenstanders hem valselijk beschuldigd hadden van samenzwering tegen de koningin, werd hij door Isabel van alle blaam gezuiverd en werd hem een erebaan als militair gouverneur in Ceuta aangeboden, die hij overigens weigerde. Hij vestigde zich in Malaga van waaruit hij enige tijd in de luwte zijn militaire vakbekwaamheid verbeterde door studie en reizen naar Engeland en Frankrijk.

Eind 1847 werd hij benoemd tot Gouverneur te Puerto Rico (zie afbeelding 'Gobernador Prim') waar hij in de ogen van de (blanke) bevolking veel goed

GOBERNADOR PRIM

werk verrichtte door de aanscherping van de wetgeving tegen de opstandige slaven en door maatregelen te nemen ter verbetering van handel en industrie. Maar nadat hij medio 1848 een opstandige bandiet zonder vorm van proces had neergeschoten werden zijn bevoegdheden ingetrokken en in september 1848 werd hij "teruggeroepen" naar de Cortes in Madrid, nu als vertegenwoordiger van resp. Vich en Bar-

celona. Daar bepleitte hij een beter onderwijs, persvrijheid en hield zich wederom bezig met de ontwikkeling van nieuwe wetgeving.

In 1853 nam hij op verzoek van Isabel II deel aan de Russisch Turkse Krimoorlog en werd door de sultan van Turkije onderscheiden voor betoonde moed. Tot 1856 zat hij weer in de Cortes waarna hij als opperbevelhebber de opstanden in Granada neersloeg en korte metten maakte met aanvallen van vrijheidsstrijders uit het Rifgebergte bij Melilla, de Spaanse stad-staat in Noord-Afrika.

Zijn allergrootste militaire en politieke overwinning leverde hij in 1859/1860 in de Spaanse oorlog tegen Marokko waar hij wederom persoonlijk de aanvallen leidde en de vijand op overtuigende wijze versloeg, terwijl hij blijk gaf van een groot patriotisme en heldhaftigheid. Het nieuws van de overwinning was snel bekend in Madrid en toen hij te paard voor zijn leger uit, de stad Madrid binnenmarcheerde, stond de bevolking in drommen te juichen langs de straten en op de balkons terwijl men scandeerde: 'viva el ejercito, viva Espana' (leve het leger, leve Spanje). Koningin Isabel II benoemde hem na deze overwinning tot "Markies van Castilië".

Vanaf 1858 had hij zich tevens in de Cortes beziggehouden met de problematiek van Mexico en vanaf eind 1861 tot medio 1862 was Prim y Prats met het Spaanse leger 'op expeditie' in Mexico (waarover hierna meer bijzonderheden worden verteld).

Na terugkomst in Spanje had een politieke omwenteling plaatsgevonden in de Senaat en werd Prim benoemd tot leider van de progressieve partij. Hij keerde zich in 1865 tegen koningin Isabel wegens haar wreedheden tegen de bevolking en nadat hij had geprobeerd om de Conservatieve regering ten val te brengen, werd hem zijn titel 'Graaf van Reus' ontnomen en werd hij verbannen naar Frankrijk.

Van hieruit heeft hij een leger opgebouwd dat in 1866 via Portugal Spanje binnenviel en dat weliswaar tot regeringswijzigingen leidde, maar niet tot terugkeer van orde en democratie. In 1868 viel hij Spanje via Andalucië (en later ook via andere havensteden w.o. Barcelona) binnen en lukte het hem wel om de omwenteling op gang te brengen en koningin Isabel II het land uit te jagen, terwijl hij zichzelf uitriep tot leider van de Voorlopige Regering. Met zijn legers achter zich aan marcheerde hij uiteindelijk Madrid binnen, waar hij wederom door de bevolking als een grote held werd onthaald.

Hij vormde een progressief getinte regering en bracht vrede en rust terug in Spanje, herstelde de Grondwet en de monarchie (terwijl het koningschap vacant bleef) en werd zelf Minister van Oorlog in het kabinet Serrano en later zelfs premier van Spanje in 1869.

Uiteindelijk lukte het hem toch niet om eenheid in Spanje te brengen en het parlement en de regering bleven verdeeld over de benoeming van een opvolger van de koningin. In 1870 betuigde Prim y Prats ondanks alles steun aan het koningshuis Bourbon, terwijl er in het parlement een grote, groeiende aanhang bleek te bestaan voor een Carlist als koning. Tijdens steeds feller wordende debatten liep de spanning hoog op; bovendien was hij inmiddels meermalen met een moordaanslag bedreigd en ging het gerucht dat Amadeus I, Carlist en graaf van Aosta, zich gereed maakte voor zijn intocht in Spanje en kroning tot Koning.

Op de avond na afloop van het beslissende debat waarin Amadeus I tot koning werd gekozen werd daadwerkelijk een moordaanslag op Prim y Prats gepleegd, vlak nadat hij met zijn rijtuig de Cortes had verlaten. Hij stierf na 3 dagen op 30 december 1870, dezelfde dag waarop Amadeus I Spanje binnenkwam. Nog voor zijn aankomst in Madrid bezocht Amadeus het graf van Prim y Prats in het mausoleum in de basiliek van Atocha. Ondanks een lang onderzoek zijn de echte moordenaars nooit aangehouden. Het parlement loofde Prim y Prats voor zijn democratische werkwijze als staatsman en zijn militaire moed en bekwaamheid en trouw aan het koningshuis.

De Mexicaanse politieke situatie tot 1836

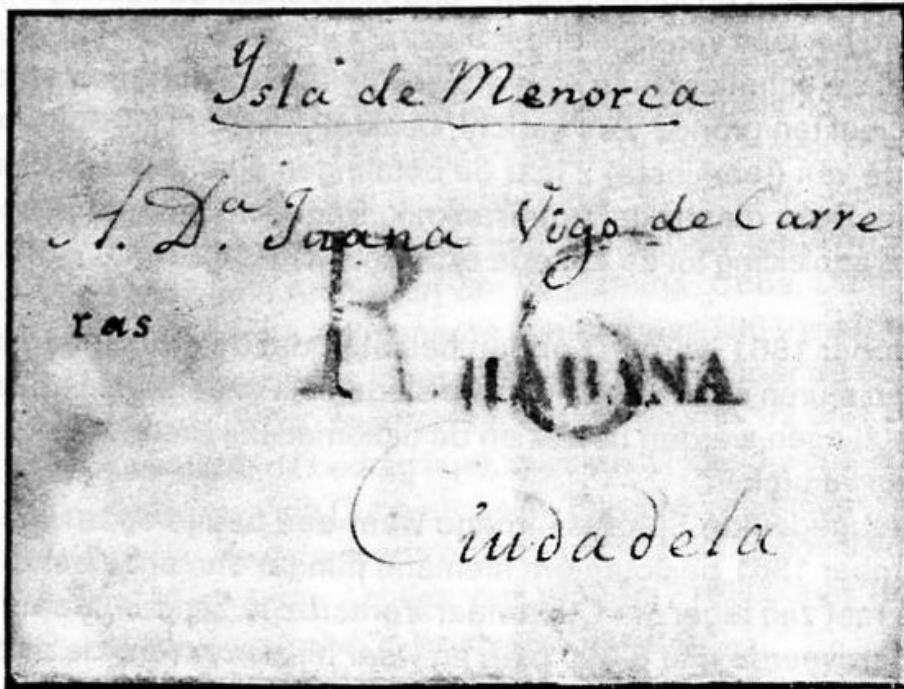
Mexico was een Spaanse kolonie vanaf april 1519 en vormde de spil in het 'onder-koninkrijk' van Spanje in midden Amerika. Als gevolg van de politieke situatie in Spanje braken er in 1808 ook opstanden uit in de kolonie Mexico die voortduurden tot 1820 toen officieel de onafhankelijkheid werd uitgeroepen. Spanje stuurde haar voorname generaal Iturbide met het Spaanse leger naar Mexico om de kolonie tot de orde te roepen maar de generaal liep over naar de vijand, riep zichzelf uit tot keizer van Mexico en installeerde zich in 1821 op de troon als keizer Agustin I. Reeds na een jaar werd hij van de troon verdreven door Santa Ana die tussen 1823 en 1857 zelf meermalen president van Mexico zou worden.

In 1827 werd een deel en in 1829 de rest van de nog resterende Spaanse troepen uit het land gezet, waarna Spanje besloot om Mexico binnen te vallen nu dit land door de politieke verdeeldheid zo "verzwakt" was. Deze inval van 1829 staat bekend als de 'eerste expeditie' naar Mexico.

Vanuit Cuba werd bevelhebber Isidro Barradas met zijn vloot en leger naar Tampico gestuurd waar hij 27-7-1829 landde. De strijd duurde nog geen 2 maanden want al op 11-9-1829 gaf hij zich over aan een overmacht geleid door Santa Ana en keerde hij terug naar Cuba. Het duurde nog tot 1836 tot dat ook Spanje de onafhankelijkheid van Mexico erkende.

Filatelistisch aspect van de eerste expeditie (1829)

Er zijn maar weinig filatelistische feiten bekend, mede omdat deze expeditie zich afspeelde in de pre-filatelistische periode, waarin weinig was gereguleerd terwijl het postale verkeer nog slecht was georganiseerd. Er is voor zover bekend slechts 1 brief bewaard gebleven die in 1829 op de terugreis van Mexico naar Cuba is geschreven aan boord van het fregat 'Encarnacion' door een soldaat die zijn zuster een gedetailleerd verslag geeft van de

inval, de strijd, de verovering van Tampico en Tamaulipas en het feit dat 1.000 van de 3.500 militairen zijn gesneuveld. Deze brief werd in februari 1995 in Barcelona bij Soler geveild bij een inzet van US\$ 2.300,—.

De Mexicaanse politieke situatie (1836-1862).

De periode van 1821 tot 1857 kenmerkte zich door grote politieke onrust, staatsgrepen, opstanden en oorlogen.

Nadat in 1838 de schulden aan Frankrijk niet meer werden betaald vielen de Franse legers Mexico binnen om verhaal te zoeken.

Intussen was in het noordelijk deel van het land een afscheidingsbeweging op gang gekomen die ertoe leidde dat het huidige Texas, Nieuw-Mexico, Californie, Arizona, Nevada en Utah zich bij de Verenigde Staten van Amerika aansloten, waarmee Mexico de helft van haar territorium verloor.

In januari 1858, toen Felix Zuloaga president van Mexico was (gesteund door het leger, de kerk en de conservatieven), riep de liberaal Benito Juarez

zich in de stad Queretaro eveneens tot president uit, terwijl hij aankondigde Zuloaga te zullen verdrijven. Juarez wist zich gesteund door de meerderheid van de bevolking en de Gobierno Constitucional in ballingschap.

De strijd verliep aanvankelijk moeizaam, maar nadat Zuloaga door de nood gedreven nieuwe wetgeving afkondigde en de bezittingen van de kerk confisceerde om de strijd te financieren, verloor hij de steun van de kerk en de conservatieven en in december 1860 veroverden de liberalen Mexico Stad en werd het land verenigd onder Juarez.

Omdat de schatkist leeg was als gevolg van de oorlogen en ook de kerk financieel ten gronde was gericht, besloot Juarez in juli 1861 om voor een periode van (tenminste) 2 jaar de betalingen op buitenlandse schulden te staken. Deze maatregel trof Frankrijk, Engeland en Spanje en vormde de directe aanleiding tot de 'tweede expeditie' naar Mexico.

In oktober 1861 werd in Londen besloten dat de drie landen hun troepen zouden sturen om de belangrijkste steden als onderpand te bezetten totdat de betalingen werden hervat en de diplomatieke betrekkingen met Mexico werden verbroken.

Om het gedeukte Spaanse imago weer een beetje op te vijzelen werd in december 1861 besloten om niemand minder dan onze held Juan Prim y Prats met zijn leger via Cuba naar Veracruz te zenden, waar hij in januari 1862 arriveerde met 6.000 man en waar hij zich verenigde met het Franse leger en de 700 man van het Engelse leger.

Deze 'Prim-expeditie' verliep echter niet geheel volgens plan. In de conferentie van Orizaba werden de 'goede bedoelingen' aan de Mexicanen meegegeeld en hield Prim y Prats een vurig pleidooi voor herstel van de monarchie. Hij had van Isabel II echter geheel andere 'kandidaat vorsten' meegekregen dan die welke door de Franse troepen werden voorgesteld.

Al snel bleek dat Napoleon III de Franse legers eigenlijk op pad had gestuurd om Mexico te koloniseren en om Maximiliaan van Oostenrijk als vazal te benoemen tot Keizer van Mexico. Omdat Spanje en Engeland dit om uiteenlopende redenen niet steunden en niet zelf tot een schuldregeling met de Mexicanen konden komen, besloten zij zich al na 3 maanden in april 1862 terug te trekken uit Mexico.

De Fransen vochten door, veroverden Puebla in mei 1862 en Mexico Stad in juni 1863 en stichtten het keizerrijk. Maar na 4 jaar moesten de Franse troepen onder druk van de USA Mexico verlaten en werd Keizer Maximiliaan in juli 1867 bij Queretaro gefusilleerd, waardoor Keizerin Charlotte haar 'verstand' verloor.

Filatelistisch aspect van de Prim-expeditie (1862)

Door de 5 jaar lange aanwezigheid van Franse troepen is er relatief veel materiaal, waarop de Franse filatelisten zich kunnen richten. De Fransen stichtten (veld-)postkantoren en Consulaten in Mexico, die elk hun eigen afstempelingen gebruikten, gaven ieder legerkorps eveneens een eigen stempel, gebruikten hun Franse zegels ook in het lokale verkeer en onderhielden paqueboot-lijndiensten op Veracruz. Omdat dit Franse aspect buiten het kader van het verhaal valt, verwijs ik u hier voor meer uitvoerige informatie naar het boek 'La Poste Maritime Francaise' deel 4 van juni 1965 geschreven door Raymond Salles en naar een artikel getiteld "Cancelaciones Francesas en Mejico" in het tijdschrift van de Federacion Mexicana de Filatelia van december 1981 door dr. Boris Rubio.

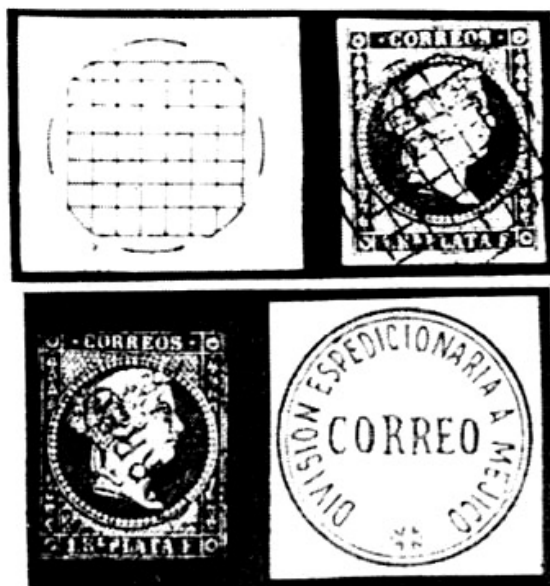
De Spaanse filatelisten hebben enig houvast aan de gegevens die zich bevinden in de Nationale Archieven van La Habana, Cuba. Daarin bevindt zich o.m. een brief van de Krijgsmacht van oktober 1861 waarin vermeld wordt dat het leger postzegels meekrijgt voor gebruik door de soldaten tot een totaalbedrag van 10.000 pesos in zegelwaarden van 1/2 en 1 real, zodra de Administracion Militar dit bedrag heeft voldaan. Gemeld wordt nog dat alle post geleid moet worden via Cuba en welke tarieven van toepassing zijn tijdens deze expeditie. Voor de goede orde zij gemeld dat gedoeld wordt op de zegels Edifil nrs. 7 en 8 van Antillas van 1857 (1/2 real blauw resp. 1 real groen, beeltenis koningin Isabel II, zonder watermerk).

Verder werd in november 1861 een Reglement uitgevaardigd waarin o.m. was vastgelegd:

- 1) er wordt een veldpostkantoor opgericht dat geleid wordt door een administrateur die door militairen wordt geassisteerd,
- 2) De administrateur wordt onder meer voorzien van schrijfwaren, een weegschaal voor brieven, een MUDO-stempel en een rondstempel met de tekst: 'DIVISION ESPEDICIONARIA A MEJICO, CORREO',
- 3) de administrateur van het veldpostkantoor verwerkt alle correspondentie, controleert op voldoende frankering, stempelt de zegels met het MUDO-stempel en iedere enveloppe met het stempel van het postkantoor,
- 4) de officiële post behoeft geen frankering maar slechts een stempel van de afzender voor zover en indien dit poststuk is geadresseerd aan een andere autoriteit of publieke persoon, etc, etc.

Dit Reglement werd achteraf goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 18-1-1862 te Madrid.

Van de beide stempels waarvan hier melding wordt gemaakt kunnen wij een voorbeeld tonen.

Om een indruk te geven van de relatieve zeldzaamheid dient vermeld te worden dat er ca. 25 (losse) zegels bekend zijn met het MUDO-stempel en eveneens ca. 25 met het rondstempel. Van het MUDO-stempel is 1 exemplaar bekend op brief, gebruikt voor lokaal verkeer binnen Mexico en 1 fragment van een brief met dit stempel. Van het getoonde rondstempel is slechts 1 exemplaar bekend op brief, gericht aan Bordeaux, Frankrijk en gedateerd 30-1-1862.

Het aangehaalde Reglement wordt echter niets vermeld terzake een derde stempel dat tijdens deze Prim-expeditie door het Spaanse leger is gebruikt en waarvan in feite nog maar weinig bekend is. Hieronder wordt een voorbeeld van dit derde stempel getoond dat de tekst 'CORREOS VERACRUZ' heeft en dat in inversie (negatief) is gemaakt.

Het stempel toont 2 ringen van parels (witte gaten) binnen een zware zwarte cirkel omlijning en maakt een nogal amateuristische, rommelige indruk. Er zijn nog circa 20 losse zegels bewaard gebleven met dit inversie-stempel ter-

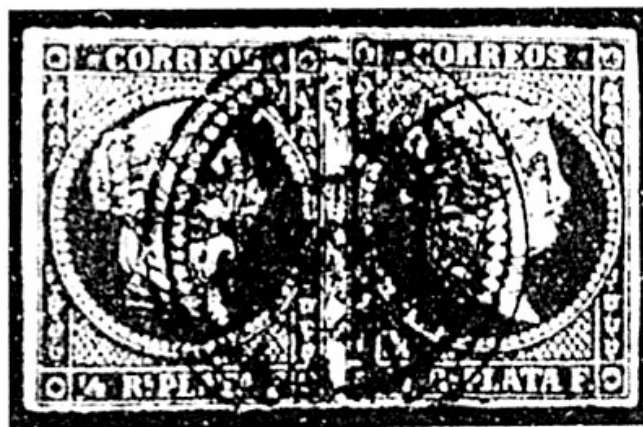
wijl nog 2 exemplaren bekend zijn op brief. De 1e brief is gericht aan de zelfde persoon in Bordeaux, Frankrijk als de hierboven beschreven brief en is afgestempeld op 1-2-1862. De 2e brief is gebruikt binnen Mexico en is gefrankeerd met 2 blokken van elk 4 zegels met elk het bedoelde inversiestempel en is geadresseerd aan een persoon in Puebla, buiten de bezette zone. Hieruit blijkt dan tevens dat de Mexicaanse autoriteiten in de niet-bezette zone deze brief hebben geaccepteerd in hun postale verkeer.

Slotopmerking.

Vermeld dient te worden dat alle zegels die bekend zijn met het MUDOSTempel, het rondstempel of het inversiestempel de waarde hebben van 1 real groen, Isabel II van 1857. Er is geen enkel aldus gestempeld exemplaar bekend van de zegel van 1/2 real blauw uit dezelfde serie die door de Krijgsmacht bedoeld werd in hun hierboven aangehaalde Reglement. Het is dan ook zeer onwaarschijnlijk dat het leger ooit deze zegels van 1/2 real blauw heeft meegekregen.

Eveneens dient vastgesteld te worden dat in afwijking van het in het Reglement gestelde, niet alle post via Cuba geleid werd, althans zeker niet de post met bestemmingen binnen Mexico, getuige lokale brieven waarop geen stempel is gevonden dat er op wijst dat de brieven ooit Cuba hebben gepasseerd.

Tenslotte dient gemeld te worden dat er wel degelijk een paar van 2 zegels van 1/2 real blauw Isabel II, 1857 bekend is met het hierboven vermelde inversiestempel. Nadere bestudering van deze zegels wees echter uit, dat

het hier 2 valse zegels betreft waarvan het dus niet waarschijnlijk is dat deze via de officiële kanalen zijn verkocht. Het is meer waarschijnlijk dat een van de soldaten deze zegels van huis heeft meegenomen toen hij naar Mexico

werd uitgezonden. In die dagen circuleerden er in Cuba ca. 12 verschillende vervalsingen van deze 1/2 real blauw zegel van Isabel II. Door dit feit blijft het vermoeden gehandhaafd dat het leger alleen met 1 real groen zegels op pad is gestuurd.

In de catalogi wordt slechts in sommige gevallen melding gemaakt van het Mexicaanse gebruik van deze Antillen zegels. Edifil meldt slechts het gebruik van de groene 1 real zegel (nr. 8) maar- Unificado meldt dat beide zegels 1/2 real blauw en 1 real groen (nrs. 7 en 8) in Mexico zouden zijn gebruikt bij deze Prim-expeditie. Beide catalogi geven geen waarde aanduiding.

De Galvez catalogus van de Spaanse kolonien uit 1950-51 meldt dat alleen nr. 8 (1 real groen) in Mexico is gebruikt in 1862 en geeft een waarde aanduiding van 325 keer de waarde van een 'normale' gestempelde nr. 8 zegel.

Ik raad u dan ook aan om uw verzameling te controleren op de eventuele aanwezigheid van zegels met de beschreven stempels!

Bronnen:

- *Diverse algemene naslagwerken uit de bibliotheek van de Archivos y Biblioteca General de Puerto Rico' te San Juan.*
- *Diverse catalogi, algemene literatuur en encyclopedieën.*
- *Artikel 'La Intervencion Europea de 1862' uit Espamer 1982 door dr. Roberto M. Rosende voor wat betreft de stempels.*

Een merkwaardige frankering

In mijn collectie interessante brieven trof ik onderstaande brief aan met een merkwaardige gemengde frankering. Zonder meer valt deze brief al op, want de gehele voorzijde is benut om diverse frankeerzegels te plakken.

De essentie zijn wel de drie Isabel-zegels die samen in feite de betaalde porto uitmaken. Zoals men kan zien gaat het hier om een brief die aangetekend werd verzonden van Bilbao naar de plaats Bamlitz in Duitsland, afgestempeld op 31 maaert 1937. De afzender, waarschijnlijk een in Spanje verblijvende Duitser plakte het briefporto met de voor frankering geldige Isabelfrankeerzegels, maar verder maakte hij er een waar schilderij van.

We zien niet minder dan vier Weldadigheids-zegels met de beeltenis van Prima de Rivera. Maar het alleropvallendste zijn wel de drie Duitse Winterhulpzegels met de schepjes uit 1937, die uiteraard als buitenlandse postzegels niet golden voor frankering en in principe ook niet mochten worden afgestempeld. ze hoorden als sluitzegels op de achterzijde van de brief. Dergelijke wonderlijke frankeringen konden in de turbulente tijd van de Spaanse Burgeroorlog voorkomen.

Kick Minderaa

Vervalsingen van Portugal

Algemeen (2)

Vervalsingen van zegels kan men in twee categorieën verdelen:

- 1- vervalsingen ten nadele van de post
- 2- vervalsingen ten nadele van de verzamelaar.

De vervalsingen ten nadele van de post zijn haast even oud als de postzegels zelf. Elk Europees land heeft wel een vervalsing gehad om de posterijen te benadelen. Portugal heeft de inmiddels bekende 'Pera de Satanás'-ervalsing van de 25 Reis 'voorkant'-type (Núcleo 57, zie 'IBERIA', nummers 28 en 29). Deze vervalsing is met de originele plaat vervaardigd.

De volgende vier categorieën vervalsingen **ten nadele van de post** zijn mogelijk:

1. gemaakt met de originele plaat;
2. met een nagemaakte plaat;
3. getekend (de 20 centimes zwart uit 1849 van Frankrijk is hiervan een bekend voorbeeld);
4. (tegenwoordig) met een kopieerapparaat(kleur).

De vervalsingen **ten nadele van de verzamelaar** heeft meer categorieën. Naast de hiervoor genoemde categorieën, kent men nog:

5. fotografische vervalsingen;
6. de kleurfouten: Men kon door middel van stomen, uitlogen en aanzuren de kleur veranderen van een zegel. Ook kon/kan men een andere kleur krijgen door de zegel in zonlicht te leggen (met of zonder filter);
7. natanden: Gelukkig hebben de oude Portugese zegels een vast formaat en allemaal kamtanding (op Núcleo 98 t/m 110 en 148 t/m 155 na). De nagetan-de zegels krijgen door 'het natanden' een kleiner formaat en in de regel lijntanding;
8. valse stempels: enkele herdrukken komen met valse stem-pels voor;
9. valse opdrukken, o.a. in de 'PROVISORIO'-serie van 1893 (zie voorbeeld);
10. opdrukken weghalen (b.v. de woorden 'faux' of 'facsimile' zijn weggehaald);
11. valse gom.

Frits v. Beekum
(wordt vervolgd)

Cereszegels 1914 - 1918 (2).

De wereldoorlog van 1914 - 1918 had grote invloed op het economische leven in Europa en ook in Portugal. De Casa da Moeda kreeg moeilijkheden met de leveranties van papier en moest regelmatig op zoek naar andere fabrikanten. Het gevolg was dat over een periode van bijna 20 jaar Ceres-emissies de papiersoorten van verschillende bronnen in verschillende kwaliteit kregen.

Vaak kwam het voor dat de zelfde leverancier diverse kwaliteiten produceerde. Anderzijds kreeg men te maken met veranderende wisselkoersen, prijsverhogingen van de grondstoffen, onzekere marktsituaties vanwege de wereldoorlog, onzekere lokale politieke omstandigheden: meedoen met de geallieerden of neutraal blijven. Dit alles leidde tot de noodzaak van nieuwe posttarieven.

Nog op te merken valt dat tot januari 1920 alleen de perforatiemachine 15 : 14 in bedrijf was en dat vanaf januari 1920 een 12 : 11 1/2 machine in gebruik werd gesteld.

Begin 1913 vatte men het plan het Porcelana-papier te vervangen door - voor de Posterijen - geschikter papier. Dat moest, omdat particulieren de speciale eigenschappen van het Porcelana-papier onderzocht en beproefd hadden op de werking van zeepreparaten. Zij wisten de gebruikte Cereszegels met een sopje en zagen de afstempelingen geheel op het Porcelana-papier verdwijnen om ze vervolgens weer als frankering te gebruiken. Vandaar dat in de loop van 1913 men in Frankrijk en Engeland op zoek ging naar geschikter papier, zonder succes overigens.

Bij het uitbarsten van de eerste wereldoorlog op 3 augustus 1914 kon Casa Domingos da Silva Ayres het Duitse of Oostenrijkse Porcelana-papier niet meer leveren en de Casa da Moeda sloot onmiddellijk een contract met de firma Alexander Cowan en Sons Ltd te London, die een papier konden leveren dat bijzonder veel gelijkenis had met het Porcelana-papier, maar veel betere drukeigenschappen had: het Esmalte-papier.

Op het Esmalte-papier werden alleen de waarden 1/4, 1, 2 1/2 en 5 Centavos gedrukt, de Núcleonummers 206, 208, 211 en 212.

Op 3 juni 1915 sloot de Casa da Moeda een contract af met een nieuwe leverancier: Waterlow Bros. & Laiton. Men begon dit papier te gebruiken dat nog geschikter was voor de druk: Pontinhado em Losangos fino en medio. De puntjes lagen verticaal of horizontaal en de ruitvormen varieerden in grotere en kleinere afmetingen. Van juni 1915 tot december 1916 werden de

volgende zegels in deze papiersoort uitgegeven: 1/4-, 1/2-, 1-, 2-, 2 1/2-, 5-, 7 1/2-, 10- en 15 Centavos. Voor de hogere waarden bleef men het Porcelana Colorido-papier gebruiken dat men blijkbaar op voorraad had.

In 1917, toen het rose papier (Porcelana Colorido) van de 30 Centavos opraakte, kreeg de Casa da Moeda toestemming van de Postreijer om geel Porcelana Colorido-papier te gebruiken voor de zelfde 30 Centavos met dezelfde tanding (Núcleo 218 en 234). De rose versie bleef naast de gele in circulatie tot ze was uitverkocht.

Eind 1917 werden nieuwe hoeveelheden Pontinhado em Losangos-papier vanuit de zelfde Engelse bron aangekocht door de Casa da Moeda. Ondertussen werd de regering van Portugal door de economische oorlogsomstandigheden gedwongen de koers van de Escudo te verlagen. De Goudfranc ging van 20\$ naar 30\$ en vandaar, dat ook de posttarieven werden veranderd. Deze aanpassing had betrekking op het internationale postverkeer en vanaf 31 augustus 1917 kwam er een nieuwe tabel.

Vandaar dat er in september 1917 een nieuwe waarde verscheen van 3 Centavos, rood (voor briefkaarten naar het buitenland), als toevoeging aan de reeds circulerende waarden, waarover eenvoudig de kleur werd aangepast: de 1 Ct werd bruin; de 1 1/2 Ct groen; de 2 Ct geel-oranje; de 5 Ct bistre en de 7 1/2 Ct blauw. De rest behield de oorspronkelijke kleur. Eind 1917 waren derhalve de volgende waarden in omloop: 1/4 Ct sepia; 1/2 Ct zwart; 1 1/2 Ct groen; 2 1/2 Ct violet; 3 Ct rood; 5 Ct bistre; 7 1/2 Ct blauw; 8 Ct ardoise; 10 Ct steenrood; 15 Ct lila; 20 Ct bruin op groenkleurig papier; 30 Ct bruin op geelkleurig papier; 50 Ct oranje op zalmkleurig papier en 1 Esc groen op blauwkleurig papier. Tot maart 1918 bleef de Casa da Moeda het Pontinhado em Losangos-papier van Waterlow Bros & Laiton gebruiken.

De prijzen van alle artikelen en grondstoffen bleven ten gevolge van de oorlog stijgen. De binnenlandse tarieven moesten daardoor worden aangepast. Het tarief van 25 Reis (= 2 1/2 Ct) dat 65 jaar had standgehouden - een record in de posthistorie - werd verhoogd naar 3 1/2 Ct voor eenvoudige briefkaarten en manuscripten tot 250 gram en voor de gewone binnenlandse brieven. De regering bepaalde dat er een nieuwe zegel moest komen. Op 23 april 1918 werd de 3 1/2 Ct (licht)groen uitgebracht, die de 'oude' 2 1/2 Ct verving.

Dit artikel is opgedragen aan Dr. Frederico Lopes, vermaard Portugees filatelist. Jan van Gerwen en Frits van Beekum.

Kort geleden kwam Frits van Beekum via Cor Meijer (van JFN) in contact met de heer Evert Smits van firma ESP te Ede in verband met het scannen van ons verenigingslogo. Zonder maar iets in rekening te brengen, heeft deze filatelist in hart en nieren ons KSP-logo op perfecte wijze gescand, zodat wij van nu af aan ook het logo op onze uitgaande post mee kunnen printen. Om u een indruk te geven van zijn werkzaamheden, hebben wij het navolgende artikeltje geplaatst.

Automatiseren en Postzegelverzamelen

Wat hebben deze twee, zo op het oog verschillende zaken met elkaar te maken? Dat is eenvoudig, van uit het standpunt van de postzegelverzamelaar te verklaren.

Iedere verzamelaar wil op elk moment op de hoogte zijn van wat zijn verzameling aan postzegels bevat, en meestal nog belangrijker wat hij (of zij) mist. Wel dat probleem kan op meerdere manieren opgelost worden. De catalogus meenemen is een oplossing, echter voor een verzamelaar van meerdere gebieden wordt dit wel wat zwaar draagwerk.

Ook kan keurig op papier een lijst van de ontbrekende postzegels bijgehouden worden. Of zelfs met een tekstverwerker op de PC bijgehouden worden. De laatste twee methodes kosten veel tijd en leveren verder geen voordelen op.

Laten wij het probleem eens van de andere kant bekijken, met als voorbeeld het computerprogramma 'Black Penny'. Dit programma is een voorbeeld, echter biedt het als enige in zijn soort mogelijkheden voor alle verzamelaars, ook die van motief, roodstempels, druksoorten enz. enz.

Black Penny		Aanmaken wijzigen postzegelcatalogus		Versie : 5.0	
Kode land	:	1	Abu Dhabi		
Kode motief	:	123456	Vliegende duif		
Catalogus nummer	:	F	123ab		
Jaar v. uitgifte	:	1899			
Nominale waarde	:	2"6'			
Omschrijving	:	demonstratie van bijbehorende tekst			
Kode maat	:	456	12	23	
Kode kleur	:	789	Agaatblauw		
Kode tanding	:	012	1½ x 1½		
Kode watermerk	:	345	Dubbellijn A		
Kode opmerking	:	678	Variant met krijtstreep		
Prijs postfris	:		27,50	Aanwezig	: N
Prijs plakker	:		13,00	Aanwezig	: J
Prijs gebruikt	:		1,00	Aanwezig	: N
Omschr. album	:	Duiven			
Einde serie	J/N	: J			
Printen	J/N	: J			
F1 - Helpvenster ; F8 - Stoppen					

Bovenstaand scherm is het invoerscherm van het pakket voorzover dit standaard ingaven betreft. Wat de motiefverzamelaar vooral interesseert is de uitgebreide motiefcodering. Met deze codering zijn een miljoen verschillende motieven in een verzameling in te geven. Ook kan dit in een subspecificatie gevat worden.

In alle codes die hier gebruikt worden kan met een zoekvenster gezocht worden naar de juiste code. In de uitgebreide versie kan hier ook nog bij opgenomen worden Drukker, Gomsoort etc. De codering van de postzegel kan hier ook gebruikt worden voor het ingeven van een of andere speciaal verzameling bv. Precancels of Kleinrondstempels. Binnen één land kunnen ruim 2,4 miljard variaties opgenomen worden. Black Penny heeft zoals u ziet geen beperkingen met betrekking tot opslag van uw verzameling.

Van uw verzameling kunnen dan diverse overzichten geprint worden.

Black Penny	Overzichten	Versie : 5.0
Met onderstaande programma's kunnen alle benodigde gegevens geprint worden. Alle overzichten zijn ontworpen voor elke 80 kolommen grafische printer.		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Overzicht van de Catalogus op Landcode 2. Overzicht van de Catalogus op Motiefcode 3. Overzicht van de Catalogus op Jaarvolgorde 4. Prijslijsten van de Catalogus 5. Waarde statistiek postfris 6. Waarde statistiek plakker 7. Waarde statistiek gebruikt 8. Mancolijst van de Katalogusnummer 9. 		
F1 - Helpvenster ; F8 - Stoppen		

U ziet dat bovenstaande overzichten ruim voldoende zijn om elke verzamelaar te voorzien van datgene dat hij naar de beurzen mee wenst te nemen. Het pakket is ook nog voorzien van alternatieve katalogusnummers voor 5 verschillende katalogi. Bij een handelaar die werkt met Michel en u met Yvert staat u nooit zonder antwoord, gewoon het andere overzicht hanteren.

Maar, het pakket Black Penny biedt u meer, zoals hierboven belooft. Naast het bijhouden van uw mancolijst en de waarde van uw verzameling biedt het ook de mogelijkheid tot het maken van albumbladen, en rondzendboekjes. Deze rondzendboekjes worden compleet met kaft geprint, even nieten en klaar voor het rondzendverkeer.

Hierbij heeft u een kleine inleiding gelezen over wat automatiseren en postzegelverzamelen met elkaar te maken heeft.

Wilt u meer inlichtingen over deze software kunt u informatie of een demonstratie diskette opvragen bij de firma ESP in Ede, vragen naar de heer E. Smits, telefoonnummer 0318 - 633703 Fax 0318 - 633791.